

S-Kortisol

Synonymer

Kortisol hämningstest
Kortisol stimuleringsstest

NPU01787

Provtagningsmateriel

Rör: Guldgul propp

Tillsats: Koagulationsaktivator, gel

[Länk till information för beställning av
provtagningsmateriel](#)

Information

Laboratorium
Falun**Ackrediterad**
Ja**Utförs akut**
Ja**Biobanksprov**
Nej

Beställning/Remiss

Elektronisk beställning inom Region Dalarna

Alternativ: Pappersremiss [Klinisk kemi](#)

Remissuppgifter

Välj S-Kortisol stimuleringsstest alternativt S-Kortisol hämningstest om provet ingår i sådan undersökning.

Provtagning

Stor dygnsvariation. Viktigt att provtagningstid anges.

Patienten bör undvika fysisk ansträngning och psykisk stress innan provtagning. Provet tas oftast på morgon och i samband med ACTH (Synacten)-stimuleringsstest och Dexametasonhämningstest. Prov kan också tas som kvällsprov och/eller dygnskurva.

För patienter som behandlas med höga biotindoser (>5 mg/dag) bör prov tas tidigast 8 timmar efter senaste dosen.

[Venprovtagning](#)

Provmängd

Röret bör fyllas till angiven markering eller volym på röret. För rör som inte uppnår angiven volym kan svar inte garanteras.

Referensintervall

Alder

Barn:

Referensintervall ej angivet. Resultatet ska tolkas utifrån klinisk bild, tidpunkt för provtagningen, situation i samband med provtagningen och med hänsyn tagen till dygnsvariationen. Överväg diskussion med barnläkare. Barn under sex månader kan sakna dygnsrytm.

Vuxna ≥ 18 år:

Dygnsvariation.

Provtagning kl. 06 – 10:

133 – 537 nmol/L

Provtagning kl. 16 – 20:

68 – 327 nmol/L

För beslutsgränser se
Svar/Bedömning

Pappersutskrift

Utskrivna dokument är ej dokumentstyrda och skall kontrolleras för utgåva innan användning.

Provhantering

Hållbarhet

[Generell hantering av blodprover efter provtagning](#)

Centrifugering

[Generell centrifugering](#)

Svarstid

Förväntad svarstid vid akutbeställning är inom två timmar från ankomst till utförande laboratorium.

Förväntad svarstid för rutinprover är inom sex timmar från ankomst till utförande laboratorium under dagtid på helgfri vardag.

Svar/Bedömning

Beslutsgräns

Vuxna ≥ 18 år:

Ostressat morgonprov >350 nmol/L talar mot ACTH/kortisolsvikt (gäller vid normal dygnsrytm).

S-Kortisol stimuleringstest: Efter Synacthen-test vid normal funktion bör S-Kortisol vara >450 nmol/L.

S-Kortisol hämningstest: S-Kortisol <50 nmol/L efter dexametasonhämning talar mot Cushing's syndrom.

Påverkan vid graviditet, östrogenbehandling/p-piller, stress och vissa läkemedel ska beaktas vid tolkningen.

Medicinsk bakgrund/Metodinformation

[Länk till metodinformation](#)

(Åtkomst endast inom Region Dalarna. Övriga: Kontakta klinisk kemi vid behov av metodinformation)

Dokumenthistorik (tre senaste utgåvorna)

Utgåva	Rubrik	Förändring
2	Medicinsk bakgrund	Ändrat länkning för metodinformation med tillhörande upplysning.
1		Nytt dokument.

Pappersutskrift

Utskrivna dokument är ej dokumentstyrda och skall kontrolleras för utgåva innan användning.